

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **JUDr. M. P.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu P. R., a.s. v konkurze, so sídlom v D., IČO: X., zastúpeného P., s.r.o. so sídlom v D., IČO: X., proti odporcovi **H. B., s.r.o.** so sídlom v D., IČO: X., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. M. H., s.r.o. so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 83 759,314 € (2 523 333,10 Sk)** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5 C 62/2005, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. februára 2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 688,35 € na adresu P., s.r.o. so sídlom v D., IČO: X..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom z 21. apríla 2008 č.k. 5 C 62/2005-153 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní sumu 2 276 283,10 Sk s 8 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 040 799,20 Sk za obdobie od 15. januára 2005 až do zaplatenia, s 13 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 135 483,90 Sk za obdobie od 16. septembra 2003 až do zaplatenia a s 11 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 100 000 Sk za obdobie od 16. apríla 2004 až do jej zaplatenia. Vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania nerozhodol z dôvodu, že o nich bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Žiline rozsudkom z 19. februára 2009 sp. zn. 9 Co 339/2008 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť

zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 276 283,10 Sk s príslušenstvom potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.).

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal odporca dovolanie s odôvodnením, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konanie je postihnuté inými vadami majúcimi za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkol, že nevykonaním v potrebnej miere dokazovanie, neprihliadol na všetky skutkové okolnosti významné z hľadiska určenia výšky nájomného, nevysvetlil v potrebnej miere svoj záver, že odporca vykonaním platieb do pokladne spoločnosti alebo priamo jej štatutárnemu zástupcovi konal v rozpore s § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, ďalej že správne nevyhodnotil výpovede svedkov Š. T. a L. R. (ktorí potvrdili preberanie platieb) a že sa dôsledne nezaoberal všetkými odvolacími námietkami. Vyslovil názor, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá § 157 ods. 2 O.s.p. a je nepreskúmateľné. Rozhodnutiami súdov nižších stupňov bolo porušené jeho právo na riadny súdny proces vyplývajúci z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. VI ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. I keď § 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu, ktorý sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, obmedziť odôvodnenie svojho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, tento postup prichádza do úvahy iba ak odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa obsahuje všetky náležitosti vyžadované § 157 ods. 2 O.s.p., je úplné, výstižné a presvedčivé. Nedostatok odôvodnenia vedie k nepreskúmateľnosti rozhodnutia a procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia je zároveň tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to v otázke oprávnenia štatutárneho orgánu prevziať plnenie patriace úpadcovi. Dovolateľ z týchto dôvodov žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odporcu „zamietnuť“, lebo smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Nesúhlasil s názorom dovolateľa o nepreskúmateľnosti – podľa jeho názoru sa súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia v potrebnom rozsahu zaoberal všetkými dôležitými skutočnosťami. Odporca mal možnosť produkovať pred súdmi svoje skutkové tvrdenia,

navrhovať dôkazy na ich preukázanie a vyjadrovať svoje právne závery. V žiadnom prípade mu v konaní nebola odňatá možnosť realizovať jeho procesné práva. Súd prvého stupňa v rozhodnutí uviedol aj dôvody neplatnosti nájomnej zmluvy z 20. septembra 2001 a vysvetlil právne závery, v rámci ktorých dospel k výške bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu žiadal zároveň priznať ním vyčíslenú náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Odporcom napadnutý rozsudok nevykazuje znaky ani jedného z vyššie uvedených rozsudkov, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. ďalej skúmal, či procesná prípustnosť dovolania nevyplýva z § 237 O.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa

už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Odporca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv priznaných účastníkovi občianskeho súdneho konania. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k takejto procesnej vade.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08).

Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť nevysvetlením dôvodov rozhodnutia súdom prvého stupňa ako aj odvolacím súdom, čo má podľa dovolateľa za následok nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí. Dovolací súd k tejto argumentácii uvádza, že na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov

Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v zmysle ktorého „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento právny názor (a klasifikácia dovolateľom namietanej nesprávnosti ako vady nevykazujúcej znaky uvedené v § 237 O.s.p.) je plne opodstatnený aj v preskúmvanej veci. Odporcom tvrdená nepreskúmateľnosť súdnych rozhodnutí nezakladá prípustnosť jeho dovolania, lebo nejde o procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd k tomu dodáva, že za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odporcu.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne hodnotenie dôkazov súdmi nižších stupňov, dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. Hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorou sa vykonaným dôkazom prisudzuje hodnota určitej závažnosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti a dôležitosti súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či sú tieto dôkazy použiteľné pre zistenie rozhodujúceho skutkového stavu. Táto myšlienková činnosť súdu nemôže znemožniť realizáciu procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania a nemôže mať za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Z tohto dôvodu nemôže založiť prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Dovolací súd poznamenáva, že správnosť vyhodnotenia dokazovania vykonaného súdmi nižších stupňov nepreskúmvava dovolací súd ani vtedy, keď je rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté procesne prípustným dovolaním (viď tiež R 42/1993).

Rovnako prípadné nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (viď R 37/1993). Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí totiž výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). O prípad uvedený v § 237 písm. f/ O.s.p. teda nejde.

Dovolateľ tiež tvrdí, že súdy neprihliadli na niektoré skutkové okolnosti. K tomu treba uviesť, že neúplnosť (alebo nesprávnosť) skutkových zistení súdu, na ktorých založil

rozhodnutie, môže mať síce za následok nesprávnosť tohto rozhodnutia, nezakladá ale procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Keďže dovolanie odporcu nie je v danom prípade procesne prípustné, nepristúpil dovolací súd k skúmaniu, či skutkové zistenia súdov vytvárali postačujúci podklad pre ich správne rozhodnutie.

Z obsahu dovolania vyplýva aj námietka dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Keďže dovolanie odporcu nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Dovolateľ napokon namieta, že odvolací súd svoj právny názor, v zmysle ktorého sa plnenie nedostalo do podstaty v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, nepodložil žiadnymi skutkovými zisteniami ani právnymi úvahami, „navyše nepredvídateľne použil pre zdôvodnenie svojho rozhodnutia ustanovenie, ktoré neaplikoval súd prvého stupňa, a to bez toho, aby účastníkov na túto skutočnosť upozornil a umožnil im k prípadnému odlišnému právnomu posúdeniu veci náležite sa vyjadriť“. Uvedená námietka neobstojí – z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil na odlišnom právnom posúdení, rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.), a v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody. Ani v tomto smere nemožno v postupe odvolacieho súdu vidieť znaky procesnej nesprávnosti relevantnej podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný. So zreteľom na

odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu požiadal o priznanie náhrady trov dovolacieho konania za dva úkony právnej služby vyčíslenej sumou 1769,38 €. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so zaužívanou praxou dovolacieho súdu priznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške zodpovedajúcej odmene advokáta za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu vypracované zástupcom zastupujúcim navrhovateľa už na súdoch nižších stupňov). Vychádzal z § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 577/2008 Z.z. a navrhovateľovi priznal náhradu trov dovolacieho konania v celkovej výške 688,35 € [572,61 € (tarifná odmena) + 108,79 € (DPH) + 6,95 € (režijný paušál)].

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková